

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud Brno-venkov rozhodl v hlavním líčení konaném dne 12. listopadu 2024 v B. v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Michaely Janočkové, Ph.D. a přísedících Ing. Bohumily Batelkové Zoufalé a Ing. Ludvíka Moravce

takto:

obžalovaný

M. F.,

narozený XXXXX ve XXXXX, podnikatel, trvale bytem XXXXX,

je vinen, že

dne 9. 8. 2023 v 20:05 hod. řídil osobní motorové vozidlo tovární značky BMW 430i, registrační značky XXXXX, po pozemní komunikaci sil. XXXXX, v km 5,95, v k. ú. XXXXX, kdy se jedná o pravotočivou zatáčku ve směru jízdy XXXXX, a to po předchozím požití alkoholického nápoje s hladinou alkoholu v krvi nejméně 0,89 g/kg, nejvíce 1,02 g/kg a nepřízpůsobil rychlost jízdy zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat a v důsledku toho přešel v pravotočivé zatáčce celou částí vozidla BMW do protisměrného jízdního pruhu, kde v tu dobu projížděl s jízdní soupravou složenou z nákladního motorového vozidla tovární značky Scania S450, registrační značky

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

XXXXX a návěsu tovární značky Krone SZ, registrační značky XXXXX, mezinárodní poznávací značky NL, řidič D. D., nar. XXXXX, ve svém jízdní pruhu pro směr jízdy N., při pravém kraji pozemní komunikace, následkem čehož došlo k čelnímu střetu přední části vozidla BMW a přední části vozidla Scania, čímž došlo k odhození vozidla BMW zpět a směrem vlevo mimo pozemní komunikaci do klesajícího svahu, bráno ve směru jízdy O., kde zůstalo vozidlo BMW stát. Při dopravní nehodě došlo ke zranění neslučitelného se životem osoby K. V., nar. XXXXX, který byl jako spolujedoucí na předním sedadle ve vozidle BMW, bezprostřední příčinou smrti byl hypovolemický šok (šok ze ztráty krve) při masivním zakrvácení do pohrudničních dutin po kompletní přetržení hrudní srdečnice. Dále došlo k poškození vozidla Scania, v majetku XXXXX, IČ: XXXXX, a k poškození vozidla BMW, v majetku XXXXX, IČO: XXXXX., svým jednáním tak porušil zejména § 4 písm. a), § 5 odst. 2 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

tedy

jinému z nedbalosti způsobil smrt a tento čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

tím spáchal

přechin usmrcení z nedbalosti dle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku

a za to se odsuzuje

podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání

15 (patnácti) měsíců.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon uloženého trestu zařazuje do věznice **s ostrahou.**

Podle § 73 odst. 1, odst. 4 trestního zákoníku k trestu **zákazu činnosti** spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu **na dobu 7 (sedmi) roků.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozeným:

K. M., nar. XXXX bytem XXXX,

K. V., nar. XXXXX, bytem XXXXX,

D. E. H., nar. XXXXX, bytem XXXXX,

A. V., nar. XXXXX, bytem XXXXX,

na náhradu nemajetkové újmy každému z poškozených částku ve výši 403 530 Kč.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškození:

Z. T.S, s. r. o., IČO XXXXX, se sídlem XXXXX,

V. z. p., IČO XXXXX, se sídlem XXXXX,

J. M., nar. XXXXX, bytem XXXXX,

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

D. M. , nar. XXXXX, bytem XXXXX,

J. E. H., nar. XXXXX, bytem XXXXX,

s jejich nároky na náhradu škody, resp. náhradu nemajetkové újmy odkazují na řízení ve věcech občanskoprávních

Odůvodnění:

- 1) O skutkovém stavu, který je popsán ve výroku, soud dokazování neprováděl ve smyslu § 206c odst. 6 trestního řádu, neboť obžalovaný u hlavního líčení dne 7. listopadu 2024 učinil prohlášení viny, ve kterém uvedl, že se cítí být vinen skutkem popsáním v obžalobě, rozumí jeho podstatě i právní kvalifikaci, je si vědom trestní sazby za trestný čin, který je ve skutku spatřován, jakož i toho, že skutečnosti uvedené v prohlášení viny nelze napadat opravným prostředkem. Soud téhož dne prohlášení viny usnesením podle § 206c odst. 4 trestního řádu v tomto rozsahu přijal, neboť bylo v souladu se skutkovým stavem vyplývajícím ze spisového materiálu a v předchozím řízení nedošlo k žádnému závažnému porušení práv obžalovaného. Prohlášení viny zahrnuje i ztotožnění se obžalovaného s právní kvalifikací skutku. Soud neshledal, že by právní kvalifikace skutku tak, jak ji podal státní zástupce v návrhu na potrestání, byla vadná, proto ani právní kvalifikaci soud neodůvodňuje.
- 2) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry trestu vzal soud v úvahu v souladu s § 39 odst. 1, 2 a 3 trestního zákoníku povahu, tedy zejména závažnost trestného činu, osobní, rodinné i majetkové poměry obžalovaného, jeho dosavadní způsob života a možnosti nápravy. Soud přihlížel i k chování pachatele po činu, taktéž k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení, tedy že prohlásil svou vinu u hlavního líčení. Soud také přihlížel k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele. Hodnotil přitom polehčující a přitěžující okolnosti.
- 3) **Obžalovaný u hlavního líčení uvedl**, že se chce hrozně omluvit za to, co způsobil, vyjádřil hlubokou lítost. Pil alkohol, neměli do toho auta sedat. Den předtím ukončili zakázku, kterou dostali poprvé v životě. Byla časově omezená a volal s K., že oslaví, že se jim to povedlo. V den, kdy se stala nehoda, posílal e-mail s předávacím dokladem objednateli. Bylo to jeho bezohledné jednání, se kterým se nedokáže doposud smířit. Kromě psychické a fyzické bolesti to vnímá jako jeden z trestů, který akceptují. Je jeho vinou, že malému chlapci vzal otce. Je na sebe hrozně nazlobený, našťvaný. Snaží se aspoň těmi finančními prostředky to nahradit, ale život nevrátí. Zaslal pozůstalým omluvné dopisy, kde vyjádřil svou osobní i finanční podporu. Dohodli jsme se na nějakém osobním narovnání. Každého půl roku bude poškozeným hradit 375 000 Kč (první platbu již zaslal), kdy tyto platby budou celkem 4. Dále se domlouvá s pojišťovnou G., že bude splácet po 200 000 Kč každých 6 měsíců dluh v částce 4 000 000 Kč. Tyto pohledávky hradí ze svých výdělků, snaží se prodat 1/3 podíl na domě v M., ale trvá to dlouho.
- 4) Do konce života s tím bude žít. Hrozně toho lituje, vůbec se to nemělo stát. Chtěl by vyjádřit pozůstalým, i když jej asi nesnáší, svoji nejhlubší omluvu a pokorně je žádá o odpuštění. Již před nehodou měl problémy s požíváním alkoholu. Ted' nepije vůbec i kvůli lékům, které dostal od psychiatra. V té době měli tak vypjatou práci, že v alkoholu hledal vypnutí, úlevu od práce, možnost vypustit. Bylo to vždy doma. Dne 9. 8. 2024 se s poškozeným sešel v kanceláři, měli radost, že se zakázka povedla. Připili si na ukončení té zakázky, byla tam s nimi kolegyně, která pak odešla a další člověk – obchodní partner. Z té události si pamatuje jen střípky. Lepili s poškozeným HEPA filtry. Hladina alkoholu v jeho krvi nebyla jen z přípitku, alkohol požívali i potom. Již v minulosti měl problém s alkoholem za volantem, když mu v roce 2005 vzali řidičský průkaz. Od té doby začal chodit do práce, dodělal si vysokou školu, založil firmu a rodinu. Pro jeho obchodní společnost je jeho fyzická přítomnost neodmyslitelná. V případě výkonu trestu odnětí svobody by zanikla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

Kromě něho jsou ve firmě dva zaměstnanci (administrativní pracovnice a servisní technik, se kterým jezdí. Dále u něho pracují tři brigádníci, kteří pomáhají při větších zakázkách 2* ročně. Je pro něho nepředstavitelné, co spáchal. Najezdí hodně v autě, někdy nestíhá, tak je občas zbrklý za volantem a jede rychleji. Je vystudovaný inženýr ekonomie, ale pracoval ve firmě touto oblastí se zabývající. Je kontaktní osobou pro zákazníky, vyráží na místo, asistentka pak objedná materiál a on se servisním technikem pak vyráží na místo to opravit. Poškozený byl servisním technikem. Na jeho místo nastoupil jiný zaměstnanec. Pokoušeli se, aby společnost fungovala více bez něho, ale je to asi nereálné. Zaměstnanci nezvládnou komunikaci s obchodními partnery, nastavení projektu. Má manželku a dvě malé děti (3 a 4 roky). Manželka je na rodičovské dovolené, on je živitelem rodiny, kdy splácí hypotéku na dům. Nevypláci si zisk, ten zůstává ve firmě, ale vyplácí si mzdu a dále pronájem nemovitosti, kde firma sídlí (jeho dům), tudíž má k dispozici 38 000 Kč čistého měsíčně. Hradí 24 000 Kč hypotéku, 5 000 Kč inkaso a 19 500 Kč za pronájem kanceláře v B.. Je vlastníkem domu ve XXXXX (součást SJM, zatížen hypotékou), je podílovým spoluvlastníkem nemovitosti v XXXXX (1/3 podíl z dědictví po matce a babičce) a majitelem domu v XXXXX (dědictví po otci a babičce). Jezdí firemním autem. I nehoda byla ve služebním vozidle, bylo půl roku staré. Řidičský průkaz mu zadržen nebyl, řídil jen v nutných případech, např. k lékaři. Co se týče je zdravotního stavu, tak kromě normální chůze mu dělá problém všechno, každý došlap bolí, chystá se na operaci. Od nehody navštěvuje psychiatra a psychologa. Psychiatr mu jednou za 6 měsíců dělá testy na alkohol, má předepsanou medikaci, k psychologovi chodí na terapie.

- 5) **K obžalovanému bylo dále zjištěno**, že má 6 záznamů v rejstříku trestů, kdy byl mezi lety 2005 – 2010 odsouzen za opakované maření výkonu úředního rozhodnutí, pojistný podvod a zpronevěru (dle předchozí právní úpravy), dvakrát mu byl uložen trest nepodmíněný, celkem vykonal 24 měsíců trestu odnětí svobody. Veškerá uvedená trestná činnost je staršího data, buď bylo rozhodnuto o jejich zahlazení nebo se ze zákona na obžalovaného pohlíží, jako by nebyl odsouzen, soud proto k tomuto nepřihlíží. Obžalovaný nemá žádný záznam v rejstříku přestupků (č.l. 349). Z evidenční karty řidiče se podává (č. l. 342), že je obžalovaný držitelem řidičského průkazu od roku 2003, má nulové bodové skóre a 10 záznamů v přestupcích. Obžalovaný byl opakovaně ve správním a trestním řízení postižen sankcí zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel (5*), posledních 5 přestupků v dopravě se týkalo rychlé jízdy – nejnovější přestupek je evidován v lednu 2023, kdy na dálnici byl obžalovaný změřen, jak jede rychlostí 158 km/h.
- 6) Obžalovaný byl uznán vinným spácháním usmrcení z nedbalosti dle § 143 odst. 1 a 2 trestního zákoníku, kdy byl ohrožen trestní sazbou ve výměře 1 až 6 let.
- 7) Obžalovanému polehčuje, že u hlavního líčení prohlásil vinu, kdy svou vinu doznával od počátku a po celou dobu přípravného řízení. Na obžalovaného je třeba pohlížet jako na osobu bezúhonnou vzhledem k zahlazení předchozí trestné činnosti. Po posledním výkonu trestu odnětí svobody změnil kurz svého chování, vystudoval vysokou školu, založil prosperující obchodní společnost, je otcem a živitelem rodiny. Svého jednání upřímně lituje. Obžalovaný se velice snaží odčinit to, co způsobil, a to cestou finanční satisfakce. Obžalovaný je člověk, který s ohledem na své vzdělání a další schopnosti vybudoval podnikání a je schopen poskytnout částky, které jiní obžalovaní nemohou. Soud tuto snahu nevnímá tak, že by si obžalovaný snažil koupit svobodu, jeho jednání je hodnoceno jako upřímné. Ale samotná skutečnost, že si odsouzený vybudoval určité postavení a podnikání (které na něm dle jeho vyjádření stojí) nemůže být důvodem pro jiný přístup k obžalovanému než k dalším osobám, které také způsobil smrt jinému při řízení motorového vozidla, nejsou však tak majetní či výdělkově zdatní jako obžalovaný. S poškozenými uzavřel dohodu o narovnání (č.l. 302), v níž se zavázal partnerce, synovi, matce a babičce poškozeného uhradit nad rámec pojistného plnění částku ve výši 1 500 000 Kč, a to ve 4 splátkách po 375 000 Kč, kdy první ze splátek již učinil (č.l. 326) a poškozeným zaslal omluvné dopisy (č.l. 57-73).

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

- 7) Nelze také přehlédnout a obžalovanému přitěžuje, že svým nezodpovědným chováním způsobil neodčinitelný následek - smrt člověka, svého přítele a kolegy. Taktéž z evidenční karty řidiče obžalovaného vyplývá, že je bezohledným řidičem, který má tendenci bezdůvodně riskovat rychlou jízdou.
- 8) Již před nehodou měl obžalovaný nemalý problém s požíváním alkoholu. V nemocnici (č.l. 330-334) mluvil o denní konzumaci 7-8 piv či 1-2 láhve prosecca. Při své inteligenci si musel být vědom toho, že toto už není běžné. Tomuto odpovídá i zpráva MUDr. B., psychiatra, vydané pro účely vyjádření psychologa (č.l. 329). Co se týče otázky opilosti obžalovaného ve vztahu k úsudku poškozeného ohledně opilosti obžalovaného. Ve spisu nejsou žádné důkazy o tom, že by byl sám poškozený pod vlivem alkoholu (kromě přípitku). Z šetření pojišťovny vyplynulo, že poškozený mohl vědět o tom, že je obžalovaný pod vlivem alkoholu - Č. se měla vyjádřit k tomu, před jejím odchodem z práce mělo dojít k přípitku (č.l.383). Přípitek však v žádném případě neodpovídá množství alkoholu zjištěného v krvi obžalovaného. Tuto linii dokazování však soud dál nerozváděl, neboť má za to, že pro rozhodnutí ve věci není podstatná.
- 9) Judikatura, na kterou bylo obžalovaným, resp. jeho obhájkyňi poukazováno, není ve věci přílehavá. V první řadě, zmiňovaná trestněprávní rozhodnutí (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn.15 Tdo 944/2015, či ze dne 6. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 243/2016) se týkají situací, kdy jednání poškozeného značně spolupůsobilo na vzniku dopravní nehody (nebo jejích nepříznivých důsledků), např. tím, že nezletilý vstoupil pod kola nákladního vozidla mimo přechod pro chodce, osoba vyjíždějící z vedlejší pozemní komunikace nedala přednost vozidlu, které se pohybovalo po hlavní komunikaci avšak nepřiměřenou a nedovolenou rychlostí apod. Civilní rozhodnutí v podání obžalovaného zmíněná (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. 25 Cdo 2451/2007) se pak týkají situací, kdy poškozený kromě vědomosti o ovlivnění řidiče alkoholem, např. nebyl připoután, bylo špatné počasí, řidič vůbec neměl řidičského oprávnění či byly obdobné závažné okolnosti, které měly poškozeného varovat před tím, aby sedl do vozidla k člověku, který byl zjevně neschopen řídit.
- 10) V dané věci však prokazatelně pil alkohol v relevantním množství pouze obžalovaný. Byl osobou, která alkohol ve vyšší míře požívala delší dobu, je tedy na místě i úvaha o tom, že tolerance obžalovaného k alkoholu byla vyšší a vnější projevy opilosti na něm nemusely být (tak) patrné. Ani sám obžalovaný nebyl schopen se vyjádřit k tomu, proč sedl za volant opilý, resp. při vědomí, kolik a co vypil, a to v návaznosti na uváděnou ztrátu paměti.
- 11) Alkohol pravděpodobně hrál roli při vzniku projednávané dopravní nehody, avšak z pohledu soudu podpůrnou. Je to zejména evidenční karta řidiče, která potvrzuje zažitý vzorec chování obžalovaného, který velmi často porušuje předpisy týkající se povolené rychlosti. Znalecký posudek vypracování doc. Ing. Bc. Markem Semelou, Ph.D. (č.l. 197) se nevyjadřoval ke konkrétní rychlosti vozidla řízeného obžalovaným, ale s ohledem na lokaci kolize v rámci profilu vozovky je nepochybné, že obžalovaným řízené nové a silné vozidlo doslova vyletělo ze zatáčky mimo jízdní pruh mu určený (byť v daném místě nejsou tyto značeny, řidič má však jet při pravém okraji vozovky), kdy obžalovaný žádným způsobem nereflektoval skutečnost, že jede v lesním úseku po úzké vozovce, kde je spousta zatáček. Místo dopravní nehody znal. Lze tedy uzavřít, že jel rychlostí nepřiměřenou všem zmíněným okolnostem, tudíž nepřipustnou v daném úseku ve smyslu § 18 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích.
- 12) Obžalovaný způsobil smrt jiného člověka svým absolutně nezodpovědným a bezohledným chováním. Je to obžalovaný, kdo má první myslet na to, jestli pil či nepil alkohol před jízdou, jestli je schopen řídit. Odpovědnost obžalovaného není snižována tím, že si k němu někdo další přisedl na sedadlo spolujezdce. Už jen proto, že kdyby nenarazil do nákladního vozidla, ale např. do vozidla

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

osobního, tak by byla taktéž značná pravděpodobnost těžké újmy na zdraví či smrti osob v protijedoucím vozidle. Řidič v protisměru byl však chráněn svým velkým nákladním vozidlem.

- 13) Primární a jedinou odpovědnost za způsobenou nehodu a její následek zde proto soud přičítá obžalovanému. V tomto kontextu soud podotýká, že zpětným propočtem bylo zjištěno, že v době dopravní nehody činila hladina alkoholu v krvi obžalovaného 0,89 – 1,02 ‰. Obžalovaný byl proto jen cca 0,1 ‰ zachráněn od toho, aby soud ukládal trest úhrnný za jednočinný souběh s přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 a 2 písm. a) trestního zákoníku.
- 14) Trest není jen jednostranným aktem státu vynucující zakotvená pravidla vůči viníkovi, ale taktéž projevem spravedlnosti vůči společnosti, kdy další nezúčastněné osoby a samozřejmě i poškození by potrestání měli vnímat jako satisfakci a poučení. Soud nepovažuje za správné a spravedlivé, aby pachatelé dopravních nehod s fatálním následkem, pokud není shledáno významné spoluzavinění dopravní nehody také u osoby poškozené, což v tomto případě není, odcházeli od soudu se zcela nepřiměřeně mírnými tresty, za jaké soud (v daném situaci) pokládá tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem jejich výkonu. Následek této dopravní nehody v podobě usmrcení poškozeného K. V. nelze odčinit a je nezvratný. V důsledku bezohledné jízdy obžalovaného zemřel člověk, malý syn přišel o otce, rodina o svého blízkého člena. Soud nepřehlédl lítost obžalovaného, ale jde o lítost nad rozlitym mlékem. Obžalovaný byl častým pachatelem dopravních přestupků a měl jen štěstí. To jej však opustilo, a to tím nejhrošším způsobem. Nezodpovědnost svého vlastního chování měl nést jen obžalovaný, ale bohužel důsledky jeho chování vyústily ve smrt jiného. Všechny výše popsané polehčující okolnosti (neztrácejte přitom ze zřetele i okolnosti přitěžující) se projeví v tom, že soud obžalovanému vyměřil nepodmíněný trest odnětí svobody stále při spodní hranici trestní sazby, tedy v délce 15 měsíců.
- 15) S ohledem na výše řečené proto soud tresty alternativní v podobě peněžitého trestu či trestu domácího vězení (jejich kombinace) nepovažoval za adekvátní projednávané věci a osobě obžalovaného. Bylo-li obhajobou navrhováno uložení maximálního podmíněného trestu, tedy trestu odnětí svobody ve výměře 3 let se zkušební dobou v trvání 5 let, tak takový trest by taktéž neodpovídal výše řečenému. Zejména je nezbytné si uvědomit, že soud ukládá trest odnětí svobody, jehož výkon je „jen“ podmíněně odložen. Obhajoba v důsledku žádala uložení násobně vyššího trestu, než zvažoval soud, což je opět hodnoceno jako nepřiléhavé shora zmíněným okolnostem
- 16) Protože u obžalovaného nejsou splněny podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou, byl pro výkon trestu zařazen do věznice s ostrahou podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.
- 17) Jako vedlejší trest soud obžalovanému uložil také trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 7 roků. Tento druh trestu mohl být uložen v trestní sazbě od 1 roku do 10 roků. I při ukládání trestu byly vzaty do úvahy shora uvedené skutečnosti, kdy má soud za to, že i tímto druhem trestu je nezbytné posílit ochranu společnosti před hrubě chybujícími řidiči a dát i tímto trestem najevo, že ten, kdo řídí motorová vozidla nedbale, bude zbaven na čas možnosti výkonu této jinak běžné lidské činnosti, která je ovšem samotnou svojí podstatou zvýšeně nebezpečná. Soud ve výměře trestu zohlednil i skutečnost, že výkon tohoto trestu neběží po dobu, kdy obžalovaný bude vykonávat trest odnětí svobody. Přesto vzhledem k opakovaným přestupkům obžalovaného na úseku dopravy, z nichž se nebyl schopen poučit, uložil soud trest nad polovinou trestní sazby.
- 18) S nárokem na náhradu škody a nemajetkové újmy se k trestnímu řízení řádně a včas připojili Vojenská zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra (č.l. 155), společnost XXXXX (č.l. 147) a pozůstalí po poškozeném K. M. (partnerka), nezl. K. V. (syn), D. E. H. (matka), A. V. (babička), J. M. (otec partnerky), D. M. (matka partnerky) a J. E. H. (sestra).

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

- 19) Obecně platí, že obžalovaný je povinen ve smyslu § 2894 občanského zákoníku nahradit újmu, a to jak majetkovou (újmu na jmění), tak újmu nemajetkovou. Podle § 2910 občanského zákoníku škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.
- 20) Vojenská zdravotní pojišťovna uplatnila nárok na náhradu škody spočívající v nákladech na zdravotní péči o svého pojištěnce poškozeného K. V. v souladu s § 55 zákona č. 48/1997 Sb. o všeobecné zdravotní pojištění. Doloženými listinami byl nárok pojišťovny řádně doložen, jak co se týče poskytnutých úkonů zdravotní péče, tak i částek za ně vynaložených. Nicméně tato pohledávka již byla obžalovaným uhrazena (potvrzení o platbě č.l. 325) a pojišťovna svůj nárok nevzala zpět. Byla proto dle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
- 21) Společnost XXXXX je majitelkou nákladního vozidla Scania S450, do kterého obžalovaný svým vozidlem narazil. Poškozená společnost uplatnila nároky z titulu oprav poškozeného vozidla u pojišťovny obžalovaného, která vše uhradila. Do trestního řízení se poškozená společnost připojila (č.l. 147) s částkami 5 853 EUR a 42 635,30 Kč. Mělo se jednat o náklady spojené s leasingovými splátkami, náklady na servisní smlouvu, povinné ručení a havarijní pojištění. Společnost však uplatňovaný nárok žádným způsobem důkazně nepodložila. Za této situace tak nebylo možné o nároku rozhodnout a bylo na místě odkázat poškozenou společnost s jejím nárokem do řízení ve věcech občanskoprávních.
- 22) S nárokem na náhradu nemajetkové újmy se k trestnímu řízení připojili pozůstalí
- a. družka poškozeného K. M. s nárokem ve výši 403 530 Kč,
 - b. syn poškozeného K. V. s nárokem ve výši 403 530 Kč,
 - c. matka poškozeného D. E. H. s nárokem ve výši 403 530 Kč
 - d. babička poškozeného A. V. s nárokem ve výši 302 247 Kč,
 - e. tchán poškozeného J. M. s nárokem ve výši 604 894 Kč,
 - f. tchýně poškozeného D. M. s nárokem ve výši 604 894 Kč a
 - g. sestra poškozeného J. E. H. s nárokem ve výši 807 060 Kč.
- 23) Obecně je zřejmé, že v případě neočekávaného úmrtí každého jedince se jedná o zcela zásadní dopad nejenom do osobního či rodinného, ale i celkového života pozůstalých rodičů, dětí, sourozenců a dalších příbuzných osob (tj. prarodičů). Nenadálá smrt poškozeného představuje pro tyto pozůstalé vzhledem k ustáleným citovým a sociálním vazbám nejenom materiální, ale zejména nemajetkovou újmu, a je nepochybné, že se jedná o závažný zásah do jejich osobnostních práv. Z tohoto pohledu dává občanský zákoník podmínky pro uplatnění finanční satisfakce za újmu spočívající v zásahu do osobnostních práv v důsledku smrti blízké osoby, neboť součástí soukromého života je též nepochybně i rodinný život. Náhlým a zejména zcela neočekávaným usmrcením poškozeného byly všem pozůstalým způsobeny duševní útrapy, za které jim náleží nárok na přiznání peněžité náhrady, vyvažující toto jejich utrpení.
- 24) V návaznosti na § 13 občanského zákoníku upravující legitimní očekávání účastníků řízení k vydání rozhodnutí obdobného jako ve skutkově podobných věcech soud vycházel taktéž z rozsáhlé soudní praxe přístupné např. na serveru www.datanu.cz, kdy co do základní úvah zohlednil soud zásady deklarované v rozhodnutích Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 6 Tdo 1421/2015 ze dne 18. 5. 2016, zejména pak rozsudky sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. 9. 2018 a sp. zn. 7 Tdo 1485/2019 ze dne 12. 2. 2020), kde byl zakotven závěr o valorizaci Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

náhrad, která by se měla odvíjet od ukazatelů průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok, jež předcházela smrti poškozeného. Soud taktéž bral v potaz i judikaturou dosažené závěry týkající se vztahu odškodnění, újmy utrpěné poškozenými a taktéž majetkovými poměry obžalovaného jako subjektu, který je v první řadě povinen přiznat odškodnění uhradit. Soud nepřehlédl, že plnit bude (s největší pravděpodobností) z titulu uzavřeného pojištění komerční pojišťovna, která pak bude (a již je tak činěno) uplatňovat regresní nárok vůči obžalovanému (viz níže zmíněná dohoda). Obžalovaný je muž v produktivním věku, má dvě děti, manželku na rodičovské dovolené, vlastní několik nemovitostí, je 100% společníkem společnosti XXXXX, jeho měsíční čisté příjmy na živobytí jsou 38 000 Kč, jeho manželka pobírá rodičovský příspěvek vše výši 8 000 Kč, sám obžalovaný uvedl, že je jednáno o dohodě s G. Českou pojišťovnou co do regresního nároku pojišťovny, kdy dojednána byla úhrada obžalovaného pojišťovně v částce cca 4 milionů Kč s tím, že je předjednána splátkový kalendář na částku 200 000 Kč půlročně do zaplacení. I z toho lze dovodit, že obžalovaný dosahuje zřejmě vyšších příjmů, než uvedl. Nicméně v důsledku zranění, které i sám obžalovaný při nehodě utrpěl, bylo Územní správy sociálního zabezpečení rozhodnuto o tom, že je obžalovaný osobou zdravotně znevýhodněnou, kdy je toto rozhodnutí omezeno na období od května 2024 do konce května 2026 (č.l. 328).

- 25) Za základní částku náhrady při způsobení duševních útrap je dle citovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu nutno považovat dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství. Dle Českého statistického úřadu pak tato průměrná mzda v roce 2022 (jež předcházela předmětné dopravní nehodě a úmrtí poškozené) činila 40 353 Kč. Základní částka, ze které soud vycházel tudíž dosahovala 807 060 Kč. Tato výše vyplývá i z uplatněného nároku na náhradu škody (č. l. 374-383), kdy bylo zároveň zjištěno, že z uvedené částky již bylo družce, matce, synovi a babičce poškozeného vyplaceno 50 % pojišťovnou G. Česká pojišťovna (č. l. 374-383). Soud tedy podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku zavázal obžalovaného k úhradě peněžité náhrady za nemajetkovou újmu spočívající v duševních útrapách v důsledku usmrcení blízké osoby ve výši 403 530 Kč vůči družce, synovi, matce a babičce poškozeného. S těmito poškozenými navíc obžalovaný uzavřel dne 12. 8. 2024 dohodu o narovnání (č. l. 302-304), kterou byla potvrzena nejužší vazba těchto osob k poškozenému.
- 26) Co se týká poškozených J. M., D. M. aj. E.H., tito poškození svůj nárok na náhradu škody nijak nepodložili, v řízení zůstali zcela pasivní a k rozhodnutí o jejich nárocích tak soud neměl dostatečné podklady, za této situace tak soud nemohl o jejich nárocích rozhodnout a odkázal je s jejich nárokem na pořad práva civilního.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do **osmi** dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v B. prostřednictvím Okresního soudu Brno-venkov. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku. Může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být odůvodněno ve lhůtě osmi dnů ode dne doručení opisu rozsudku tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Právo podat odvolání nemá osoba, která se tohoto práva výslovně vzdala.

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.

Brno 12. listopadu 2024

Mgr. Michaela Janočková, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Fousková.